

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, dnia 15.02.2019 r.

3001-IWW1.0921.29.2018.5
UNP 3001-19-008166

Egzemplarz nr 1

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI	
Sporządzone na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
Drugi Wielkopolski Urząd Skarbowy w Kaliszu ul. Fabryczna 1a, 62-800 Kalisz	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Marcin Kędzierski	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Upoważnienie nr 31/2018 z dnia 24 lipca 2018 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie uproszczonym wpisana pod pozycją nr 1/2018.	
Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
Magdalena Stejbach – starszy ekspert skarbowy.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
1.	Magdalena Stejbach – starszy ekspert skarbowy,
2.	Danuta Flenz – główny ekspert skarbowy,
3.	Anna Wiernowolska – główny ekspert skarbowy.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	25 lipca 2018 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	10 sierpnia 2018 r.
Tryb kontroli	
Tryb uproszczony.	
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość dokonywania zwrotów z tytułu podatku od towarów i usług.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2018 r. – 30 czerwca 2018 r. oraz zdarzenia i dokumenty sprzed 1 stycznia 2018 r., gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO ORAZ JEGO OCENA	

I. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych

Na podstawie Książki Kontroli Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu nie stwierdzono prowadzenia kontroli zewnętrznych.

II. Uregulowania wewnętrzne obowiązujące w Urzędzie w kontrolowanym zakresie

- Wewnętrzna procedura postępowania nr 23/2017 obowiązująca od 29 maja 2017 r. w sprawie zasad postępowania i organizacji prac związanych z obsługą deklaracji dla podatku od towarów i usług,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 2/2018 obowiązująca od 12 stycznia 2018 r. w sprawie zasad postępowania i organizacji prac związanych z obsługą deklaracji dla podatku od towarów i usług,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 5/2018 obowiązująca od 12 marca 2018 r. w sprawie zasad postępowania i organizacji prac związanych z obsługą deklaracji dla podatku od towarów i usług,

III. Prawidłowość dokonywania zwrotu podatku VAT wśród podatników wykazujących kwoty do zwrotu na rachunek bankowy.

Kontrolą objęto 4 podmioty deklarujące kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za kwiecień 2018 r.

Weryfikacji poddano 4 podmioty wykazujące nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym do zwrotu, wobec których:

- zgodnie z § 5 II pkt 1 *Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* (marzec 2016 r.) sporządzono „Analizę zasadności zwrotu VAT” z podsystemu KONTROLA,
- udokumentowano czynności w postaci wydruków tj. „Analizy zasadności zwrotu VAT” stanowiących „Karty oceny zasadności zwrotu” które zgodnie § 5 II ust. 8 cyt. *Wytycznych* zostały podpisane przez pracownika dokonującego analizy z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego oraz daty,
- na formularzu „Analiza zasadności zwrotu VAT” wskazano sposób dalszego postępowania, w związku z wykazanim kwotami podatku VAT do zwrotu, w tym,
 - wobec 2 podmiotów zatwierdzono zwrot po przeprowadzeniu czynności analitycznych,
 - wobec 1 podmiotu zatwierdzono zwrot po przeprowadzonej kontroli podatkowej,
 - wobec 1 podmiotu zatwierdzono zwrot po przeprowadzeniu czynności sprawdzających.
- dokonano sprawdzenia m.in. zgodności deklaracji VAT-27 z VAT-7, zgodności podatku naliczonego i należnego z ewidencją JPK, określono poziom ryzyka wg WRO-SKARBIEC.

Ponadto czynności analityczne obejmujące obszary i dane wrażliwe po wykonaniu i zatwierdzeniu przez pracownika były weryfikowane przez Zastępcę Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu, co jest potwierdzone datą i podpisem.

• **Czynności sprawdzające**

W 1 przypadku na 4 kontrolowane spółki przeprowadzono „czynności sprawdzające bez udziału podatnika” za okres wytypowany do próby, tj. kwiecień 2018 r.

Organ przeprowadził czynności sprawdzające przed dokonaniem zwrotu podatku od towarów i usług za kwiecień 2018 r. przy wykorzystaniu plików JPK i kompleksowej analizy z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych: podsystem KONTROLA, VIES, e-KRS, Info-Veriti, KRS-BECK, JPK-VAT, WRO-SYSTEM, Ocena Ryzyka Podatnika, e-ORUS, GOOGLE MAPS, a w ich wyniku stwierdził wysokie uprawdopodobnienie, że Spółka naruszyła przepisy prawa podatkowego poprzez „sztuczne generowanie podatku naliczonego, który w efekcie finalnym przy zastosowaniu stawki zerowej w związku z wewnątrzspółnotową dostawą towarów przez spółkę jest niesłusznie zwracany”.

Zgodnie z Wytycznymi, w przypadkach, w których informacje zebrane w toku czynności sprawdzających wskazują na konieczność przeprowadzenia kontroli podatkowej, powinna ona zostać przeprowadzona przed dokonaniem zwrotu.

Wnioski wpływające z ww. czynności sprawdzających sygnalizują, że Organ powziął wątpliwości, co do zasadności zwrotu a podwyższone ryzyko w zakresie naruszeń przepisów prawa podatkowego winno budzić wątpliwości, co do prawidłowości dokonanego zwrotu za kwiecień 2018 r. Organ podatkowy pomimo zachodzących przesłanek nie wykorzystał możliwości zastosowania art. 281 Ordynacji podatkowej i nie podjął kontroli podatkowej w zakresie sprawdzenia, czy kontrolowany wywiązuje się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego oraz nie wykorzystał dyspozycji zawartej w art. 87 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług, zgodnie z którą jeżeli zasadność zwrotu wymaga dodatkowego zweryfikowania, naczelnik urzędu skarbowego może przedłużyć termin zwrotu do czasu zakończenia weryfikacji rozliczenia podatnika przeprowadzonego w ramach czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego.

Czynności sprawdzające dokumentowano i odzwierciedlono w ewidencji czynności sprawdzających MF AP – podsystemem ds. niestandardowych raportów POLTAX.

Jak wynika z ww. podsystemu w stosunku do wszystkich 4 kontrolowanych podmiotów były podejmowane czynności sprawdzające za inne okresy niż miesiąc wytypowany do kontroli kwiecień 2018 r.

Ponadto, Naczelnik Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu składał wnioski o przeprowadzenie kontroli m.in. do Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu i innych organów przekazując zebrany materiał analityczny, celem podjęcia czynności kontrolnych w zakresie rozliczeń podatkowych wymagających wyjaśnienia.

Wnioskujący organ otrzymał odmowę realizacji wniosków o przeprowadzenie czynności wobec podmiotu w sprawie, w której bez wątpienia wystąpiły przesłanki do uznania podmiotu za wysoce ryzykowny.

W świetle powyższego odmowa realizacji wniosków świadczy o braku należytej komunikacji i ścisłej współpracy między Naczelnikami (w tym także z innymi organami) do czego Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu obliguje.

- **Kontrola podatkowa**

Wobec 1 podmiotu stwierdzono iż, przeprowadzono kontrole podatkową w zakresie zasadności zwrotu podatku VAT za kwiecień 2018 r. Weryfikacji dokonano w związku z rekomendacją podjęcia czynności kontrolnych wynikających z analizy Departamentu Analiz Ministerstwa Finansów. W wyniku przeprowadzonej kontroli w zakresie zasadności zwrotu podatku od towarów i usług za kwiecień 2018 r, przed terminem zwrotu oraz danych rejestracyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości w obszarach objętych kontrolą. Ustalono natomiast, iż w trakcie trwania kontroli podatkowej wszczętej na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowej nr 3072-SKP.500.34.2018.1 z dnia 14 czerwca 2018 r. wydanego przez Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego nie wysłano wniosku do bułgarskiej administracji podatkowej (SCAC) w celu potwierdzenia rzeczywistego przebiegu oraz charakteru wskazanych transakcji z bułgarskim podmiotem. Czynność ta została dokonana dopiero w dniu 31 lipca 2018 r. w związku z pismem Ministerstwa Finansów z nr DPPT1.8622.48.2018 z dnia 16 maja 2018 r.

Niemniej jednak Naczelnik Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu w 2017 r. był w posiadaniu informacji spontanicznej z administracji bułgarskiej w zakresie WDT, która nie kwestionowała dostaw i płatności. Administracja bułgarska zadeklarowała, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prześlą stosowane dokumenty.

Ponadto kontrolowany podmiot, poddany został analizie w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, w szczególności analiza ta została nakierowana na transakcje w obrębie podmiotów powiązanych.

Zauważyć należy, że Naczelnik Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu nie wykonał w pełni zaleceń zawartych w rekomendacji Ministerstwa Finansów i nie objął kontrolą całego wskazanego okresu, tj. marzec 2018 r. , w sprawie, w której bez wątpienia wystąpiły przesłanki do uznania podmiotu za wysoce ryzykowny, m.in. z uwagi na stwierdzone prawdopodobieństwo braku prawa do odliczenia za wskazane miesiące podatku naliczonego, jak również budzące wątpliwości, co do rzetelności i prawidłowości transakcje zawarte z kontrahentami.

Ponadto, należy podkreślić, że sporządzenie pogłębionej analizy świadczy o konieczności podjęcia działań w przedmiotowej sprawie z uwagi na wskazane istotne okoliczności o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia nieprawidłowości w zakresie rozliczeń podatkowych, wymagających wyjaśnienia.

Odstąpienie od podjęcia czynności wyjaśniających okoliczności wskazanych w analizie Ministerstwa Finansów wiąże się z niewykorzystaniem narzędzi informatycznych oraz z narażeniem finansów publicznych na ryzyko poniesienia ewentualnej szkody materialnej w postaci zaniżenia zobowiązania podatkowego do wpłaty lub zawyżeniem wartości kwoty podatku VAT do zwrotu .

IV. Przedłużenie terminu zwrotu

Wobec 4 podmiotów wytypowanych do kontroli nie stwierdzono przypadków przedłużenia terminu zwrotu.

V. Akceptacja i zwrot podatku

Sporządzano analizę zasadności zwrotu pod względem merytorycznym dokonując właściwej adnotacji dla zwrotów powyżej 5.000.000,00 zł zgodnie z § 6 pkt 1 i 2 „Zasad postępowania w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług („Wewnętrzna procedura postępowania Nr 2/2018 Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu z dnia 12 stycznia 2018 r. i Wewnętrzna procedura postępowania Nr 5/2018 Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu z dnia 12 marca 2018 r.) oraz obowiązującymi Wytycznymi do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (Warszawa, marzec 2016 r.)

Wszystkie 4 podmioty objęte próbą otrzymały zwrot w terminie 60 dniowym, zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

VI. Kontrola funkcjonalna obejmująca kontrolowany zakres

W planie kontroli funkcjonalnej na 2018 r. Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu, podpisanym przez Naczelnika i Zastępcę Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu w dniu 15 marca 2018 r. i 28 sierpnia 2018 r. w zakresie kontrolowanej tematyki (Prawidłowość dokonywania zwrotów z tytułu podatku od towarów i usług) zaplanowano na 2018 r., zgodnie z zaleceniami zawartymi w piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 3001-IWW2.093.4.2017 z dnia 11 stycznia 2018 r., skierowanym do Naczelników Urzędów Skarbowych i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym, dotyczącym priorytetów Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu kontrole w zakresie:

1. „Weryfikacja realizacji wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku VAT”. Jako kontrolowanych wskazano komórkę: SKA i SKP.

2. „Terminowość zwrotu podatków i nadpłat”. Jako kontrolowanych wskazano komórki: SKA i SKP.
3. Terminowość realizacji zadań. Jako kontrolowanych wskazano m.in. komórki: SKA. Miesięcznie do 15 dnia następnego miesiąca.

Badanie przeprowadzono na podstawie okazanego planu kontroli funkcjonalnej i przedłożonych informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej.

W ramach kontrolowanego obszaru dokonano analizy danych, zawartych w informacji o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych za 2018 r.

Analiza dokumentacji z przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych w 2018 r. wykazała, że realizacja zadań objętych niniejszą kontrolą, tj. dotyczących podatku od towaru i usług, była kontrolowana przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Drugim Wielkopolskim Urzędzie Skarbowym w Kaliszu. W wyniku kontroli funkcjonalnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Treść informacji z przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych w komórkach: SKA, SER, SKP odzwierciedla temat badania. Ponadto, w „Informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej” wskazywano sprawy/dokumenty będące przedmiotem kontroli.

Z uwagi na fakt, iż Drugi Wielkopolski Urząd Skarbowy był w posiadaniu wiedzy na temat zidentyfikowanych podmiotów wykazujących wyłącznie wysokie kwoty nadwyżki podatku VAT do zwrotu należy stwierdzić, że w zakresie badanego obszaru narzędzie w postaci kontroli funkcjonalnej nie było wykorzystywane w sposób wystarczający.

(akta kontroli pozycja 4 str. 8 – 691)

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu reasumując działania Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu w skontrolowanym zakresie ocenia pozytywnie:

- wdrożenie procedur m.in. w zakresie zasad postępowania i organizacji prac związanych z obsługą deklaracji dla podatku od towarów i usług,
- powołanie Wewnętrznej Procedurą Postępowania (nr 19/2017 i nr 7/2018) Komisji w sprawie monitorowania i reagowania na zdarzenia, które mogą mieć wpływ na realizację przez Organ zwrotu podatku VAT,
- prawidłowe działanie w zakresie kierowanych wniosków o przeprowadzenie kontroli, w tym: m.in. do organów kontroli skarbowej, w celu podjęcia kontroli koordynowanej,

a po transformacji Administracji Skarbowej do Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego i innych organów, których zadania skupiają się na walce z przestępczością gospodarczą załączając jednocześnie informacje zgromadzone przez Organ, w toku licznych kontroli podatkowych w latach 2006-2016, czynności sprawdzających oraz danych pozyskanych z Centrum Analiz i Planowania Administracji Podatkowej.

Pomimo złożenia wyjaśnień w stosunku do podmiotów objętych kontrolą, z których wynika, iż w oparciu o Wewnętrzną Procedurę Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu ze szczególnym uwzględnieniem § 5 pkt. 3 w związku z pkt 2 nie znaleziono uzasadnienia dla objęcia podatników kontrolą, we wszystkich 4 podmiotach objętych próbą do kontroli, negatywnie ocenia tendencję spadkową przejawiającą się zmniejszeniem ilości kontroli, a w 2017 r. brakiem prowadzenia kontroli, pomimo deklarowanych wyłącznie wysokich kwot nadwyżki podatku VAT do zwrotu. Stwierdzono brak konsekwencji w działaniach Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu, który mając wiedzę o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia nieprawidłowości w dokonywanych transakcjach, w tym wewnątrzspółnotowych, nie przedłużył terminu do zwrotu podatku VAT zgodnie z art. 87 ust. 2 do czasu zakończenia weryfikacji i dokonał zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym.

**Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości
lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu**

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:

1. Stosować art. 87 ust 2 ustawy o podatku od towarów i usług w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek uzasadniających przedłużenie terminu zwrotu podatku VAT.
2. Stosować *Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* (marzec 2016 r.), w szczególności przeprowadzać kontrole podatkowe przed dokonaniem zwrotu, w przypadkach, w których informacje zebrane w toku czynności analitycznych lub czynności sprawdzających wskazują naruszenie przepisów prawa podatkowego.
Zwiększyć nadzór w tym zakresie przez kierowników komórek, w szczególności poprzez sprawowanie kontroli funkcjonalnej.
3. Wprowadzać rozwiązania mające uszczelnić system podatku VAT, jeżeli dotychczas wprowadzone są niewystarczające.

4. Podejmować działania w ramach nadzoru nad czynnościami prowadzonymi w zakresie realizacji analiz przekazywanych przez Departament Analiz Ministerstwa Finansów
5. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, zauważa konieczność zwiększenia efektywności współpracy podległych organów administracji skarbowej, usprawnienia przepływu informacji i w rezultacie zwiększenie skuteczności tych służb w zwalczaniu oszustw podatkowych.

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) i § 26 Zarządzenia nr 74/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego, Naczelnik Urzędu Skarbowego w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PIECZEŃ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w Poznaniu

Agnieszka Szymankiewicz

.....
Pieczęć i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Otrzymują:

1. Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,
2. Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.

